

Tekstspel Bingo-avond Stichting S.L.O.E.P 1 mei 2019

Loosdrecht, Bingo en Sloep

Tussen Loenen en Loosdrecht ligt een lange weg met de namen Bloklaan, Veendijk, Oudloosdrechtsedijk en Nieuwloosdrechtsedijk. Als je het reist op een ezel duurt het zeker **5** uur. Aan die wegen is van oorsprong al bebouwing. Waar de bodem niet stevig was plaatste men kleine, lichte huisjes. Maar op de zandbodems konden grotere boerderijen worden gebouwd voor soms wel **25** koeien. Hiermee raken we meteen de oorspronkelijke verschillen in woon en leef omstandigheden die er waren. Op de slappe veengrond kon men geen landbouw gewassen verbouwen, het was veel te nat. Meer dan **62** jaar geleden was de hele bevolking boer of er nauw bij betrokken. Mensen in Oud moesten zich tevreden stellen met lichtgewicht koeien (soms van wel **54** kg minder gewicht dan gemiddeld), soms wat schapen of **1** geit. Die dieren zorgden voor de benodigde melk en vlees en extra gemekker. In kleine groentetuintjes verbouwde men de dagelijkse groenten en de aardappels. Het teveel werd dan geweekt of ingemaakt in vaten van **15** liter, voor in de winter. Speciale bewaaraardappels werden in een grondkuil soms wel gedurende **11** maanden bewaard. Net als bewaarappels en stoofperen, die op een krant neergelegd werden op de vorstvrije zolder. Het toen arme leven zag je overal in terug: de mensen dronken soms wel **14** kopjes drinken per dag. Maar ze konden geen duur spul betalen dus ze dronken gewoon eenvoudig thee. Zo komen de Oud-Loosdrechters aan de bijnaam 'Theebuiken'. Vanaf Loenen tot aan 'Het Bruggetje' ongeveer was het door die lage veengrond dus drassig. Als we verder rijden is het hoger en droger, ja soms wel **75** cm hoger. Vanaf daar staan er meer grotere en zwaardere gebouwen. Bij het oude gemeentehuis komen we op het eindtongetje van de zandgronden van de Veluwe. Hier konden de boeren, er waren er zeker nog **39** in die omgeving, ook akkerbouwgewassen telen op hun landerijen. Rogge, haver, gerst en voederbieten. Nadat het graan van het land was, was er nog een snelgroeiend knolletje, wat alweer na **3** maanden uit de grond werd getrokken en aan het vee gevoerd. De ongekroonde burgemeester van Nieuw Loosdrecht zei mij regelmatig dat arme mensen alleen in Oud woonden. Dat weerleg ik hier nog maar weer eens, Adriaan, met het bekende feit dat het voor mensen in Nieuw noodzaak was om knolletjes van het bouwland te halen, of ze nu kind waren of **56** jaar oud waren, men knabbelde ze graag op. Vandaar de bijnaam van de Nieuw-Loosdrechters: 'Knollenvreters'. Wie weet hadden **6** knollen wel de voeding van een boterham in zich. Een stukje voorbij de Sypekerk ongeveer wordt het weer drassiger, vergelijkbaar met Oud. Elke winter **22** bomen verstoken werd steeds moeilijker met de groter wordende bevolking. Steeds meer mensen werden ouder dan **60** jaar! Iemand kwam op het idee dat de veengrond ook gedroogd in de kachel kon, want

bomen kwam men dus steeds meer tekort. De bovenste laag grond, waar nog levende planten in stonden, het bonkveen, werd aan de kant gelegd en zo'n 30 cm dieper stak men blokjes veengrond uit en legde die in de zon te drogen. Door een keer of 4 omstapelen droogde men die tot turf. Een gewilde brandstof! Zuivere turf bevatte alleen maar plantenresten en brandde vrijwel geheel op. Per week 7 as lades vol uit de kachel was dan veel restmateriaal. In het dorp leefden ook verschillende mensen van het zoeken van kruiden in de natuur. Eén van hen had wel 67 kruidensoorten op z'n lijstje staan. In een roeiboot was de kruidenzoeker dan de hele dag op pad. Fles thee mee en voor de rest gewoon uit de klomp uit de sloot drinken. De klanten van de pluktuin van nu kunnen daar een voorbeeld aan nemen! Het drinken uit de sloot gebeurde zo'n 55 jaar geleden ook nog regelmatig, weet ik uit eigen waarneming! Toen waren de sloten nog schoon. Het was en bleef ploeteren voor de mensen die afhankelijk waren van de natuur. Vissers die in het seizoen zomaar 21 fuiken hadden staan. Die werden op hun plaats gehouden door stokken in de prutbodem. Een rijtje fuiken leverde een prachtig stilleven op. Bedenk eens: heel rustiek stonden er dan 19 stokken bij elkaar in de plas of op de Drecht! In die jaren haalde men dus veel vis uit het plassenwater. Zomaar 28 pond vis uit een fuik, bij het lichten. En o zo behendig waren die vissers met hun roeiboten. Of ze nu 26 jaar oud waren of al vele jaren in het vak zaten en al rond de 68 jaar, bochten en zware golven deerden ze niet. Beppie van de Bunt hadden zij toen zeker niet nodig als beweegcoach. Soepel gingen, in de vorige eeuw Piet Luijter, Piet Bakker, Tinus Vlug, en Tinus van Wettum hun weg. Kracht, geduld en 2 roeispanten bracht ze over alle plassen. Het was hard werken, dat toonden hun eeltige klavieren. Vele jaren eerder probeerde de bezorgde dominee De Mol de arme zwoegende bevolking te helpen aan betaald werk met het opzetten van een porselein fabriek. Het porselein fabriceren lukte goed maar de verkoop liep niet goed. De fabriek ging failliet maar liet ons zeker 66 soorten unieke baksels na van wereldkwaliteit. In ons mooie kasteel Sypesteijn kunt U een deel daarvan nog steeds bewonderen, maar ook in de Magneet, bij de Historische Kring Loosdrecht, op NLD nummer 59 A is veel te zien van allerlei zaken in relatie tot onze voorouders. Na de eerste wereldoorlog kwamen er meer mensen vanuit de steden naar ons dorp om eens een keertje te varen. De handelsgeest was in het jaar 36 al aanwezig in het dorp en men zag mogelijkheden! Dus wie een plekje aan het water bezat bouwde een steigertje met 38 planken voor z'n roeiboten. Heel langzaam kwam de verhuur op gang. De laatste wereldoorlog zette deze ontwikkeling wat jaren stil. Daarna rezen de verhuurbedrijven en havens als paddenstoelen uit de grond, aan de randen van alle Loosdrechtse plassen. Van die 8 plassen mag nog steeds die speciale plas niet worden bevaren: het Loenderveen, de waterleidingplas. De toen nog geen 31 jarige Jacob, die voor vader Cees op z'n knieën steigers bouwde bij De Uitkijk. Ja mensen, de huidige burgemeester van Oud was niet altijd de vergadertijger van nu. Over de grote plassen voeren zo'n 40 jaar geleden veel rondvaartboten. In die topjaren hadden

meerdere havens die tak van waterrecreatie omarmd. Ik denk dat er ook wel 13 rondvaartboten waren toen. Ondanks dat getal was dat geen ongelukkige keus. Er was veel animo voor. Met grote touringcars kwamen velen naar Wolfrat. Op een zomerse dag was auto's tellen voor ons een leuke bezigheid. Als je dan 48 auto's in een kwartier langs zag komen op de dijk was dat heel gewoon. Nu raast er een meervoud voorbij. Bij de havens kwamen bootbouwerijen. Leermeester bootbouwen, Baay heeft zeker 45 mensen aan een goede opleiding daarvoor geholpen, een aantal via z'n eerste leerlingen. Steeds meer boten bevoeren het Loosdrechtse nat. En dan bedoel ik niet die flesjes met Plasjes die bij gebr. Van de Bunt te koop zijn. Wat toen veel werd verkocht was de Loosdrechtse paling. En al die geschoten eenden die naar 37 poeliers in ons land werden verstuurd. Boten zijn er in allerlei maten en soorten. Denk maar eens aan de veelvuldig geziene zeilboot, de 16 kwardraat. De Pampus, de Vrijheid, de Stern, de Ojol, de Schakel, nee ik ga niet alle straten in Nieuw opnoemen, de Fying Dutchman, de Flying junior, de Flits, de Optimist en de 12 voets Jol om er een paar te noemen. Veel schuren waren geclaimd voor winterstalling. In lange slepen voeren de boten achter elkaar naar hun bestemming. Saarberg, Wendt en Daams kregen in hun dorpsmederijen ook steeds meer scheepsbeslag te maken. Zo rond het jaar 57 lag het omslagpunt. Roeien kreeg steeds minder de belangstelling. De watersporters wilden op gemak van A naar B varen. Langstaarten en kortstaarten hingen nu achter de boten. Er kwamen motorbootjes van eerst 46 decimeter lengte. Die kwamen steeds meer in trek. Het grote geld uit het Gooi kwam hier nog meer genieten, een vast groep kwam al bij de Koninklijke die er ondertussen al een dubbele 50 jaar had opzitten. Onderzocht werd of de kleine campings, met een capaciteit van zo'n 20 tenten of caravans, kon worden uitgebreid. O.a. Wissink, Van de Wetering en Pijl wisten daar handig op in te springen en hun grote recreatie parken vraten zich in het zodden landschap. De ambtenaren hadden allerlei beperkingen, maar een echte Loosdrechter laat zich door geen 73 ambtenaren en wethouders in een hoekje duwen. Zo wist familie Van de Wetering al generaties lang wat doorbijten was, bij hun veetransporten! Ze vervoeren nu zeker al 42 jaar grote boten door heel Europa! Maar het waren niet alleen onze ondernemende inwoners. Gelukzoekers kwamen hierheen en namen kleine bedrijfjes over. Die groeiden dan plots uit van b.v. 9 werknemers naar een veelvoud. Het is geen geheim dat plannen van de bevolking zeer kritisch worden bejegend door de gemeente. Niets roest zo snel vast als het inlevingsvermogen van een ambtenaar, hoor je dan. Wat mij de laatste jaren opvalt is de verminderende tegenstelling tussen de Knollenvreters en de Theebuiken. Nu is bij burgemeester Freek Ossel dat verschil in het vizier gekomen. Gewoon was dat er per jaar zo'n 17 inwoners van dorpsdeel verwisselden. Nu is dat aantal noodgedwongen zeker tot 74 is opgelopen. Er is toch nieuwbouw in Oud? Ja, maar onbetaalbaar voor de meesten. Nu zijn er veel bewoners van Oud van rond de 70 jaar die noodgedwongen alleen voorzieningen voor de oude dag in Nieuw kunnen vinden. Gelukkig dat die er zijn natuurlijk! Een

Zegen voor het dorp is een cluppie enthousiastelingen dat steeds alle festiviteiten oppakt! Begon men met een groepje 18 jarigen en enkele ouderen, door de jaren heen bleven ze bijna allemaal meedoen en m'n hoogste nog beschikbare getal van 69 medewerkers is nu zeker voorbij gestreefd! Hulde aan al die Sloepers die ook deze Bingo organiseren! Natuurlijk was het Oranjefeest in het Bos van Hacke, in b.v. '58 ook geweldig. In gedachten zie ik Geurt Rozendaal nog met een verhit hoofd blaastrappen tussen de bomen. Een ruig spel, maar mooi! Ook waren er feestgangers die haalden op zo'n dag wel 29 zure bommen aan de viskraam van Van Doorn, daar was een jaar op gewacht! We hadden allemaal met een oranje lintje op of een oranje strik in het haar. Maar 35 biertjes op een avond pakken, zoals nu, was toen ondenkbaar want er werd geen bier verkocht. Bij alle festiviteiten liepen de muzikanten van Nieuw Leven mee! Zomaar 34 uniformen voorop in de jaarlijkse optocht was geen uitzondering. Gelukkig voorzien de organisatoren alweer jaren in vervangende muziek. Lang geleden, al zeker 49 jaar terug opgestart door Kees Vogel met een luidspreker op z'n bedrijfsauto. Met microfoon en cassettebandjes kon je hem zeker op 72 hectometer afstand goed verstaan! Had je een toen feestje, dan gaf je dat even door aan agenten Baas en Van Balen. Nu moet je minstens 61 vragen op een lijst invullen en wachten of je vergunning krijgt. De gemeente hoort ambtenaren dienen te hebben die de organisaties kennen en de beweegredenen kent, dan zullen ze geen 32 opmerkingen en tegenwerpingen uitproberen voordat men goedkeuring aan B & W voorstelt. In dit kader heb ik ook zeker 71 voorbeelden opgeschreven, en weer weggehaald uit deze tekst, over dubieuze plannen van politici. Veel fijner is het om te constateren welke goede dingen door de jaren heen overeind gebleven zijn. Zo is er nog steeds een activiteit voor de Loosdrechtse bejaarden van boven de 65. In m'n jeugd zagen we de in het zwart geklede, meestal al wat stramme, ouderen elk jaar een dagje op reis gaan. In particuliere auto's, vrijwillig beschikbaar gesteld, dus ook toen al sponsoring! In een lange sleep van 53 auto's trok men dan naar de Julianatoren voor een gezellig dagje samen. Een ander jaar bezocht men Scheveningen. Verhalen gaan dat een groepje in een dolle bui 27 haringen bestelde die met graagte door de kelen naar binnen gleden. Als we mensen van nu, van diezelfde leeftijdsgroep zien, verbaas je je bij de vergelijking. Ze zien er nu veel jonger uit, kijkend door de bril van toen, als mensen van hooguit 51 jaar. Tijdens de ouderenmiddag zien de jongste deelnemers er zeker niet uit als ruim 63 jarigen. Naast de feestweek maken we ons elke zomer op voor de Sloepentocht. Mensen van 64 doen enthousiast mee, maar er zijn ook massa's mee varenden die nog jaren moeten wachten voordat ze 23 jaar worden. Samen genieten op het water! Een respectvol vast onderdeel in de feestweek is de herdenking van gevallen in oorlogstijd. Ook daarbij is gelukkig de jeugd steeds weer goed vertegenwoordigd. In de zeker 52 straten van Loosdrecht wordt wat af geknutseld het laatste jaar! Niet altijd fijn als je wel 10 straten om moet rijden om een boodschap te doen.... Het

bewijst dat ambtenaren wel wat lesjes mogen hebben in kennis van ons mooie dorp! Plannen moeten veel beter op elkaar aangepast worden! Met 47 raadsleden zou dat nog niet opvallen, dus daar kunnen we niet op rekenen. Toch hebben 24 groepen de moeite genomen raadsleden te informeren. Veel meer mensen, minstens 44, hebben ideeën voor evenementen aangedragen bij Sloep. In minstens 41 gevallen met positief effect! Want we kunnen wel elk jaar o.a. rekenen op een prachtige feestweek door de vaste kern van 33 Sloepers die alles hier nu ook organiseren, samen met nog zeker 43 parttimers en al die anderen met helpende handjes, dus tot bij deze Bingo aan toe! Dank Jullie Wel !!!!

Auteur: Cor Lam, 9 april 2019

Voorgedragen: Wim Bekenkamp, 1 mei 2019.